

Het aantal suïcides en suïcidepogingen blijft ieder jaar toenemen, gemiddeld maken vijf mensen per dag zelf een einde aan hun leven. Suïcide is daarmee een van de meest voorkomende doodsoorzaken, vooral onder jongeren. De kans dat jij iemand verpleegt of verzorgt die suïcide overweegt, is groot. Juist jij kunt een belangrijke bijdrage leveren aan preventie. Maar misschien weet je niet goed (genoeg) hoe. Hoe kun je iemand die zo wanhopig is, dat hij of zij suïcide overweegt, helpen? Hoe herken je de signalen? Welke vragen kun je stellen? Hoe betrek je de naasten erbij? Wanneer verwijst je iemand door? Tijdens dit congres krijg je praktische informatie en handreikingen die in jouw dagelijkse praktijk van levensbelang kunnen zijn. Je krijgt onder meer antwoord op de volgende vragen:

- Wat zijn de feiten en cijfers?
- Wat zijn de risicofactoren en welke interventies kun je daarbij inzetten?
- Hoe betrek je de naasten erbij?
- Hoe herken je (verborgen) signalen?
- Hoe praat je met iemand die suïcidaal is?
- Hoe moeten we omgaan met de toenemende vraag naar hulp bij suïcide?
- Wat moet en/of mag je doen als je iemand vindt na suïcide?

Programma

- 09.30 uur **Ontvangst**
- 10.00 uur **Opening.** *Dagvoorzitter Marcellino Bogers*
- 10.10 uur **Ervaringsdeskundige/documentairemaker.** *Cláudio de Oliveira Marques, regisseur, Amsterdam*
 Wanneer iemand een dierbare verliest aan zelfdoding blijft hij of zij vaak achter met tal van onbeantwoorbare vragen. De korte documentaire 'Een Onvergetelijk Afscheid' volgt het verwerkingsproces van Cláudio, die op Oudejaarsavond onverwachts zijn beste vriendin verloor. In de hoop antwoorden te vinden voert hij gesprekken met mensen die vanuit eigen ervaring vertellen of hoe zij omgaan met suïcide en hun dierbaren die dit overwegen. De film is een afstudeerproject vanuit de Nederlandse Filmacademie in samenwerking met publieke omroep Human.
- 10.45 uur **Statistiek, cijfers, ontwikkelingen, pieken en dalen.** *Marieke de Groot, onderzoeker, UMC Groningen*
 Verpleegkundigen en verzorgenden komen veelvuldig in aanraking met personen met suïcidedgedachten of andere vormen van suïcidaal gedrag. Om suïcidaal gedrag beter te begrijpen besteden we aandacht aan oorzaken, cijfermatige ontwikkelingen en diagnostiek en behandeling van suïcidaal gedrag.
- 11.20 uur **Pauze**
- 11.50 uur **Risico- en beschermende factoren en mogelijke interventies.** *Don Linszen, psychiater en emeritus hoogleraar, Amsterdam*
 Ondanks de geringe voorspelbaarheid kan het vroegtijdig herkennen van risicofactoren leiden tot preventieve interventies. Vanwege de grote impact van suïcide zijn een aantal interventies op hun effectiviteit onderzocht. Deze interventies richtten zich op voorlichting aan de bevolking en aan artsen, mediastrategieën, screening, beperkten van de toegang tot suïcide middelen, behandeling en internet of hotline ondersteuning. Uit een onderzoek in Engeland bleek een daling van het aantal suïcides samen te hangen met het uitvoeren van een aantal preventieve maatregelen. Beperkingen in het verkrijgen van dodelijke middelen zijn succesvol gebleken (medicatie) evenals de beperking in toegang tot hoogbouw. Op scholen gerichte voorlichting over suïcidaliteit bracht een daling te weeg van suïcidale ideatie en suïcidepogingen. Effectieve vroegtijdige farmacologische en psychologische behandeling spelen ook een belangrijke rol bij preventie. Voor preventie van suïcide door screening in de eerste lijn, door voorlichting geven aan de bevolking en door het verspreiden van richtlijnen via de media bestaat geen bewijs
- 12.25 uur **Hoe betrek je familie bij de behandeling?** *Saskia Palmén, psychiater, UMC Utrecht*
 Elke patiënt is onderdeel van een systeem. Dat systeem, vaak familie, is van cruciaal belang: zij kennen de patiënt, zij weten als geen ander wat er veranderd is, zij hebben ideeën over wat er nodig is. Hun toegevoegde waarde is niet te overschatten. En dus is het belangrijk dat je - binnen de kaders van de wet - hen erbij betrekt, informeert en naar hen luistert. Vergeet ook niet te onderzoeken wat zij zelf nodig hebben, want een patiënt die suïcidaal is, brengt vaak het hele systeem uit evenwicht.
- 13.00 uur **Lunch**

- 13.45 uur **Herkenning van (verborgen) signalen.** *Peter Vonk, huisarts, Bureau Studentenartsen, Universiteit van Amsterdam*
 Waarom plegen mensen zelfmoord en is daar wat aan te doen? Wat zijn signalen die kunnen wijzen op suïcide, en hoe kom je er achter? Welke personen/patiënten lopen een verhoogd risico? Zijn er geneesmiddelen die een risico verraden, kun je gebruikmaken van een protocol, is er een cursus voor te volgen of gaat het om gezond verstand? We zetten de mogelijkheden en onmogelijkheden op een rijtje.
- 14.20 uur **Hoe praat je met iemand die suïcidaal is?** *Hans van Dam, voorzitter stichting Zorg en Zelfdoding, docent en consulent hersenaandoeningen en eindigheidsvragen, Leusden*
 Suïcide is een beladen werkelijkheid. In de hulp- en zorgverlening is het belangrijk dat het morele oordeel plaatsmaakt voor een poging iemand te begrijpen in zijn of haar (dreigende) uitzichtloosheid. Soms wordt een gesprek uit de weg gegaan vanuit de mythe dat 'iemand die het echt wil, het toch wel doet'. De praktijk leert echter dat contact of het ontbreken hiervan van grote betekenis is, zelfs beslissend kan zijn. Een pleidooi voor een gesprek met een open eind.
- 14.55 uur **Pauze**
- 15.30 uur **Hulp bij suïcide verdient een betere toekomst.** *René Diekstra, lector en emeritus hoogleraar, De Haagse Hogeschool, Den Haag*
 Naarmate de levensverwachting en de zelfcontrole over gezondheid en levenslengte toeneemt, zal zelfdoding op de rangorde van doodsoorzaken een steeds prominenter plaats innemen. Als gevolg daarvan zal ook de vraag naar hulp bij zelfdoding toenemen. Niet alleen in medisch-technische maar zeker ook in psychologisch-begeleidende zin. Noch de somatische noch de geestelijke gezondheidszorg is daar in voldoende mate op voorbereid en toe uitgerust. Hetzelfde kan gezegd worden van de bestaande juridische kaders en regelgeving. In deze lezing gaat in op wat er dient te gebeuren om de huidige situatie van verwarring, handelingsverlegenheid en professioneel en politiek struisvogelgedrag, met niet zelden navrante menselijke drama's als gevolg, te veranderen.
- 16.05 uur **Wat moet en/of mag je doen als je iemand vindt na suïcide?** *Marc Mulders, forensisch arts, Rotterdam Rijnmond*
 Als iemand overlijdt door suïcide, spreken we over een niet-natuurlijk overlijden. De behandelend arts is in die gevallen niet bevoegd om de lijkschouw te verrichten en de overlijdenspapieren in te vullen. De gemeentelijk lijkschouwer (forensisch arts) moet ter plaatse komen om een onderzoek in te stellen. De Officier van Justitie speelt een cruciale rol in de verdere afhandeling en de omvang van het benodigde onderzoek. Vaak zal hier ook inzet van politie bij nodig zijn. In deze presentatie worden de aandachtspunten besproken
- 16.40 uur **Afsluiting en borrel**

Praktische informatie

Organisatie

Dit congres wordt georganiseerd door Congressen MetZorg in samenwerking met de Stichting Zorg en Zelfdoding,

Voor wie, wanneer en waar

Het congres is bestemd voor alle verpleegkundigen en verzorgenden en overig geïnteresseerden en vindt plaats op vrijdag 22 september 2017 van 9.30-16.45 uur in ReeHorst, Ede. Congrescentrum ReeHorst ligt op vijf minuten loopafstand van NS-station Ede-Wageningen. Ook is er voldoende parkeergelegenheid.

Kosten, aanmelden en annuleringsvoorwaarden

Tot en met 18 augustus 2017 € 175,- excl. btw, op en na 18 augustus € 195,- excl. btw. De toegangsprijs is inclusief koffie/thee, een lunch, een afsluitende borrel, een congresmap en de hand-outs van de lezingen. Je kunt je aanmelden tot 15 september 2017. Bij annulering wordt € 25,- excl. btw in rekening gebracht. Annuleren kan alleen schriftelijk. Op en na 15 september is annuleren niet meer mogelijk, wel kun je je toegangsbewijs overdragen aan een ander. **Meld je aan via www.congressenmetzorg.nl.**

Accreditatie

Accreditatie wordt aangevraagd bij het Accreditatiebureau Kwaliteitsregister V&V en Register Zorgprofessionals voor 5 punten.

Informatie

Heb je vragen over het congres of over je aanmelding? Bel dan met Congressen MetZorg, 030-7512487. Of stuur een e-mail naar info@congressenmetzorg.nl.